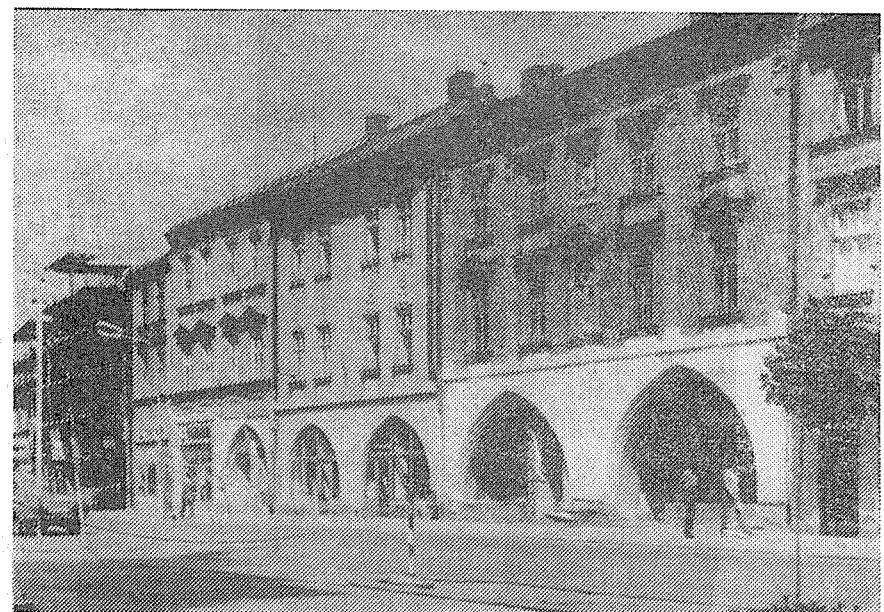

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Domy východní strany náměstí s otevřenými oblouky podloubí (čp. 94 — trafika, čp. 93 — kola, čp. 92 — železářství). Foto J. Indrová 1984

Ročník XXV.

ZÁŘÍ 1984

NOVÝ ŠKOLNÍ ROK ZAHÁJEN!

Skončily prázdniny, období zábavy, rekreace a aktivního odpočinku a začal opět nový školní rok. Zahájení školního roku 1984/85 se uskutečňuje a bude probíhat v období, ve kterém si budeme postupně připomínat významné mezníky bojů našich národů proti fašismu až po 40. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

Tato pro nás všechny živelně důležitá historická výročí bude prostupovat pochopitelně celým výchovně vzdělávacím procesem a velkou měrou ovlivně i práci a život škol a učilišť. Bude tak využito všech příležitostí k tomu, aby chom všem žákům, studentům a učňům, kteří tyto události neznají z vlastní zkušenosti nejen znova přiblížili a zdůraznili velké oběti, z nichž se zrodila naše svoboda a socialistická přítomnost, ale také aby chom v tomto duchu rozvíjeli jejich ideově politickou, vlasteneckou a internacionální výchovu se zaměřením na trvalý význam našeho přátelství, spolupráci a spojenectví se Sovětským svazem, záštity našich životních jistot a dalších mírových perspektiv.

Nový školní rok je také významný tím, že byly vytvořeny všechny potřebné podmínky pro zavedení povinné desetileté školní docházky a tím umožněno mladé generaci získat střední a úplné střední vzdělání. Tento vysoko ušlechtilý cíl si vynutil sám život, potřeby a program naší socialistické společnosti.

Proto také čeká všechny pedagogické, výchovné a ostatní školské pracovníky v tomto novém školním roce nesmírně odpovědný a náročný úkol a to vštěpat mladým lidem potřebné základy všeobecného a odborného vzdělání, formovat jejich ideově politický a morální profil a vychovat z nich uvědomělé budovatele a obránce socialismu. To však vyžaduje přistupovat k uskutečňování tohoto socialistického poslání s plným vědomím a pochopením toho, že výchova a vzdělání mladé generace je naším největším bohatstvím a jedním z rozhodujících úkolů, vytyčených XVI. sjezdem KSC.

Vítáme u příležitosti zahájení nového školního roku 1984/85 všechny žáky, studenty a učň hranických škol a učilišť a přejeme jim hodně vytrvalosti, píle a úspěchů při studiu a pedagogickém, výchovném a všem ostatním školským pracovníkům pak mnoho pracovního elánu, tvůrčích sil a vzájemné soudružské spolupráce v jejich náročné a odpovědné práci při zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu, v přípravě mladé generace na práci a život.

Pro úspěšné naplnění tohoto ušlechtilého poslání budou městskými orgány také vytvářeny všeestranné podmínky a sjednocováno působení školy, rodiny, organizací NF a veřejnosti s cílem vychovávat mladé lidi v politicky vyspělé, odborně zdatné občany naší socialistické společnosti.

plk. ing. Dušan Polián v. r.,
předseda školské a kulturní komise MěstNV

Z diskusního příspěvku k životnímu prostředí

Ve středu 27. června 1984 se konalo v sále sokolovny plenární zasedání MěstNV Hranice. Jedním z hlavních bodů programu byla hodnotící zpráva o naplnění úkolů, vytyčených schváleným programem ochrany a tvorby životního prostředí v 7. pětiletce. Po ní následovala diskuse, která přinesla řadu zajímavostí a konkrétních srovnání nejen v měřítku okresním, ale i celostátním a celokontinentálním.

Naše republika má krásnou polohu uprostřed Evropy, Řeky, lesy, hory — vzhledem k naší rozloze nám může závidět celý svět. Vždyť na příklad procentem zalesněných plochy vůči celkové rozloze jsme před všemi zeměmi EHS. Pro srovnání: ČSSR má z celkové plochy státu zalesněno 35,5 %, nejlesnatější země EHS Lucembursko jen 31,7 %, NSR 28,9 %, Francie 26,6 %, Itálie 21,4 %, Belgie 20,2 procenta, Dánsko 11,4 %, V. Británie 8,5 %, Nizozemí 8,4 %, Irsko 4,7 %. Máme však i jiná prvenství, méně přijemná. Ročně u nás utíkají do ovzduší 3 miliony tun oxidu siřičitého, tj. 23,5 t/km². Z evropských zemí pouze Belgie a NDR mají analogickou situaci jako naše republika. Všechn sedm nejvíce postižených oblastí Evropy leží na území ČSR. Nejkritičtější stav je v Severočeské hnědouhelné pánvi, v pásu od Chomutova k Děčínu, přerušeném jen Telcnicí a Lipovou. Celkové měrné emise zde zhruba šestinásobně překračují průměrné hodnoty ČSSR. V Krušných horách se přitom emise oxidů síry zvětšuje. Zlepšila se situace v okolí Mostu, Ústí nad Labem a Zatce. Stavbou vyšších komínů se však škody jen přesunují na jiná území.

Vrátime se však z celosvětového či celoevropského hodnocení na naš okres a hlavně na naše město. Okres Přerov patřil v čistotě ovzduší v minulých letech mezi středně znečištěné okresy a řadil se na 5. místo v Severomoravském kraji. V roce 1982 se však město Přerov zařadilo v exhalaci SO₂ na 1. místo a v exhalacích pevných částic na 3. místo v Sm kraji. Ve stejném roce bylo znečištěvateli na našem okrese emitováno do ovzduší 12 885 tun pevných částic a 14 474 tun částic plynných, především právě SO₂. Průměrný roční spad v Přerově byl 192,7 t/km² (největší spad v velkoobchodu obuví — 278,2 t/km², v Hranicích sice „jen“ 154,6 t/km² (za to však největší spad u ČSAD — 356,4 t/km²). Při tom přípustná norma průměrného spadu je 150 t/km² za rok, což pro názornost je 50 plně naložených AVII na 1 čtvereční km. Není proto divu, že v centru „černé“ Ostravy se dá chodit celý den v bílé košili, ale u nás ne. Přitom mají Hranice obrovskou výhodu polohy v údolí Moravské brány. Vítr, který zde neustále proudí a na který si návštěvnici Hranic někdy stěžují, je ve skutečnosti dobrinou, neboť značnou část exhalací zanáší mimo území města. Je to krásné a pohodlné, ale řešení, stejně jako stálé zvyšování komínů, to není. Je nutno udělat vše pro to, aby se především odstranily, nebo alespoň co nejvíce omezily zdroje znečištěování. Vždyť znehodnocujeme a ničíme prostředí ve kterém žijeme, přírodu, která nás obklopuje. A ta stojí za to. Na okrese Přerov je 15 Státních přírodních rezervací, z toho 5, čili celá třetina je na katastru města Hranic. V ČSR je 60 naučných stezek, z toho jedna je ve SPR Hůrka. V celé ČSSR je 39 registrovaných botanických zahrad a arboret, mezi nimi i arboretum střední lesnické technické školy v Hranicích. Hranická propast se svou víc jak čtvrtkilometrovou hloubkou je již dnes nejhlubší propastí v celé ČSSR a jejího dna nebylo dosud dosaženo a ještě dlouho asi nebude. Zbrašovským aragonitovým jeskyním s jejich velikostí, aragonitovou výzdobou a jezírky CO₂, podle sdělení odborníků mohou konkurovat jen obdobné jeskyně ve Španělsku a na Kubě. V tomto výčtu by se dalo ještě dlouho pokračovat: nejnižší místo — 320 m. n. m. — evropského vodního předelu mezi oblastí moře Černého a Baltského, styk Oderských vrchů a Karpat, mikroklimata, způsobená právě polohou Hranic, vzácné rostlinstvo a další.

Vratme se však k činnosti a vlivu člověka na životní prostředí. Zde hraje důležitou roli zeleň, především pak veřejná zeleň. Provedeme-li srovnání v celostátním měřítku, dosahují Hranice téměř průměru, v rámci okresu jsou dokonce nejlepší. Chválit se však příliš nemůžeme, protože co je 46,9 m² zeleně na jednoho obyvatele v Hranicích (v Přerově jen 21 m²) proti Karlovým Varům s 300 m², Františkovým Lázním se 400 m² nebo dokonce Mariánským Lázním, které mají 600 m² zeleně na jednoho obyvatele. Mnohem lepší je i Brno s 83,5 m². Můžeme se však utěšovat skutečností, že jsou i horší města, např. Praha, která má 37,6 m² zeleně na jednoho obyvatele, Kladno a Kroměříž necelé 2 m². Měli bychom se však snažit dosáhnout alespoň úrovni Brna, nebo raději zvýšit plochu zeleně na 100 m² na jednoho obyvatele.

Hlavní problém veřejné zeleně v Hranicích souvisí především s rychlou přestavbou města. Obytné celky a v poslední době i sídliště vybavenost se staví poměrně rychle, avšak příslušná zeleň je příslušnými podniky zakládána jen málo odborně a neodpovídá příslušné normě, a co hlavní — není vysazována současně s dostavbou a úpravou terénu. Jako příklad se dají uvést sídliště Slavia I—III a sídliště Na hrázi. Občané situaci potom hodnotí tak, že zeleň se zakládá jen pokud zůstanou Pozemním stavbám nějaké peníze. Při budování zeleně je třeba posuzovat nejen množství, ale také strukturu. Vždyť jeden vzrostlý strom nebo skupina keřů má mnohem větší hodnotu funkční i estetickou, než zdupaný neupravený trávník, třeba v rozloze sta čtverečních metrů, jako je to třeba u nově prodejení potravin na tř. 1. máje.

Předmětem zvýšeného zájmu občanů i občanských výborů v našem městě je svépomocná dosadba dřevin a květin. Takové pomoci je třeba, neboť Technické služby nemohou, zvláště při současném stavu techniky, všechno zvládnout. Jak již bylo řečeno, v počtu čtverečních metrů zeleně na jednoho obyvatele jsou Hranice v okrese Přerov nejlepší, ale v počtu mechanizačních prostředků jsou na tom nejhůře. Přepočteme-li hektary zeleně na jeden mechanizační prostředek, potom vychází tento údaje: Tovačov 6,2, Kojetín 5,25, Lipník n. Beč. 5,17, Přerov 3,6, Hranice 14,00! Je tedy jasné, že pomoc Technickým službám je nutná. Není však možné, aby byla živelná, ale musí probíhat pod odborným vedením. Vždyť každý stromek či keřík stojí naše město značné finanční prostředky a ty jsou často odipesovány jen proto, že není zabezpečena jejich další ochrana a údržba. Jak dokazují rozpočty Technických služeb, přesáhne v letošním roce náklad na údržbu zeleně částku tří čtvrtě miliónu korun. Vhodná není ani iniciativa občanů při výsadbě z vlastních zdrojů, není-li prováděna za účasti znalců a odborníků. Občané si často neuvědomují, že různé stromy a keře požadují nejen různé půdní podmínky, ale často se nesnášejí ani mezi sebou, takže neodborně provedená výsadba je někdy předem odsouzena k zániku. Je nutno brát také zřetel na inženýrské sítě, vedení vodovodu, kanalizace, elektrického vedení, telefonu apod. Jistě každý čtenář potvrdí, že dojde-li na tomto zařízení k poruše, je nutno ji odstranit. Proto by v těchto místech měly být jen trávníky bez keřů a stromů.

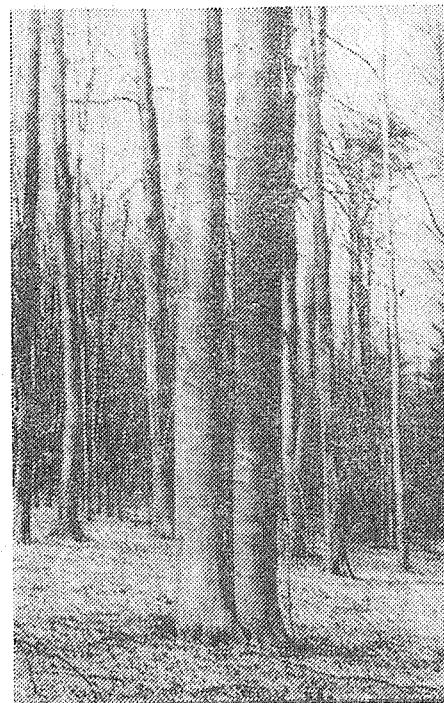
Dalším a velmi vážným problémem je kácení dřevin. V letošním roce bylo nutno likvidovat 76 odumírajících vzrostlých stromů a další kácení je požadováno, neboť stromy stíní, překážejí dopravě apod. Zde je potřeba udělat různý krok, a to stanovením obnovy zelenou výsadbou a dbát hlavně na biologickou cenu stromu a ne na cenu dřeva. Je nutno stanovit hodnotu zeleně jako takové, kterou by měl uhradit občan či organizace, která zavinila její poškození tak, jak to platí např. V Lipníku n. Beč., na území města Ostravy, či celého okresu Nový Jičín. Komise pro tvorbu a ochranu životního prostředí při MěstNV v Hranicích společně s Technickými službami doporučuje Městskému národnímu výboru v Hranicích projednat těchto podkladů, které zapůjčil OV Českého svazu ochránců přírody, jejich zpracování na podmínky v Hranicích a jejich předložení podzimnímu plenárnímu zasedání ke schválení.

Je nesporné, že práce o životní prostředí je těžkou a náročnou prací, jak to potvrdila i konference o životním prostředí v Mnichově. Je nutné, aby došlo k vzájemné spolupráci mezi MěstNV, Technickými službami, občanskými výbory, závody a podniky, ale také společenskými organizacemi i jednotlivými občany. Většinu zásadních problémů nelze vyřešit v krátké době a jednorázovými opatřeními. V Hranicích jsme obklopeni krásnou přírodou, a proto kvalita životního prostředí a její ochrana se musí stát jedním z hlavních kritérií dalšího rozvoje města.

Ing. Svatopluk F r i e d l,
člen komise pro ochranu a tvorbu životního prostředí,
MěstNV Hranice

Přírodní rezervace Bukoveček

Interiér státní přírodní rezervace
BUKOVEČEK

V našem lesním hospodářství daleko převažují lesy hospodářského určení s cílem maximální produkce kvalitního dřeva. Avšak postupně již od roku 1838 bylo na území dnešního Československa vyhlášeno 876 maloplošných chráněných lesních rezervací s cílem uchránit tyto lokality v původní skladbě dřevin bez zásahu člověka. Jednou z těchto chráněných státních přírodních rezervací je i Bukoveček, který je součástí školního polesí SLTS ve Valšovicích.

Rezervace byla zřízena na návštěvnické fakulty Vysoké školy zemědělské v Brně v roce 1962 výnosem tehdejšího ministerstva školství a kultury v pěti lesních porostech nedaleko Helfštýnské cesty směrem k osadě Rybáře o rozloze 31,85 ha a s ochranným pásem po obvodu rezervace o průměrné šířce 100 m. Důvodem je uchování typických původních lesních porostů v oblasti Moravské brány. Území je také využíváno jako významné testovací plochy pro studium životaschopnosti přirozené skladby dřevin. Většinu území SPR Bukoveček tvoří prudké svahy k severu a východu s největším sklonem 42 %, klesající do údolí Moravské brány k řece Bečvě. Rezervace se rozkládá v nadmořské výšce 300 až 450 m a má tvar protáhlého čtverce ve směru sever-jih.

Skladba dřevin již podle názvu naznačuje, že hlavní dřevinou je buk lesní, jehož plošný podíl činí 81 %. Jeho střední výška je 26 m při stáří 120 let. Dřevní zásoba buku v celé rezervaci činí asi 10 tisíc m³. Z jehličnatých dřevin je nejvíce zastoupen modřín opadavý (8 %), dále smrk ztepilý (4 %). Jde bělokora, dříve hojně zastoupená v lesích Hranické pahorkatiny, počala přes intenzivní péči lesních hospodářů usychat již koncem minulého století. Bez lidského zásahu postupně zmizela i z přírodní rezervace Bukoveček. Z listnatých dřevin je zastoupena kromě převažujícího buku lípa srdčitá šesti procenty a všechny ostatní listnáče jsou zastoupeny pouze jedním procentem.

Území rezervace náleží typologicky k dubobučinám, které jsou převládajícím typem lesů v oblasti Moravské brány. V podrostu rezervace nacházíme z mechovostů drobný mříšek, pokryvnatec, ploník, rohozub nachový a jiné druhy, které při turistické vycházce se jeví jako zelené polštářky. Z kapradovostů je zastoupen zejména kaprad samec a paprasková samice.

Bilynné patro je poměrně chudé na počet druhů. Je zastoupena ostřice lesní a chlupatá, bika bělavá a hajní, marinka vonná, violka lesní, štavel kyselý a devětsil bílý. Na okrajových světlínách roste třtiny křoviště a starček hajní. Keřové patro se v rezervaci nevyskytuje.

Ze zvěře obývá Bukoveček plachá zvěř srnčí, ale častým hostem jsou tlupy černé zvěře, které zanechávají stopy své činnosti po několik let.

Zajímavá je **studie o kvantitativní populaci ptactva**, hnězdícího v přírodní rezervaci Bukoveček. Po dva roky v hnězdním období v roce 1982 a 1983 konal tehdejší student SLTŠ v Hranicích Tomáš Peš pozorování, které shrnul v práci SOČ. Z jeho záznamů vyplývá, že převládajícím druhem je **pěnkava obecná**, která je zastoupena 20 procenty z celé ptáčí populace. Dale je to **sýkora koňadra** (15 %), **budníček menší** (13 %), **pěnice černohlavá** (9 %), **budníček lesní** (7 %), **drozd** zpěvný (5 %), **kos** černý (4 %), **brhlík lesní** (4 %), **strakapoud velký** (3 procenta) a také málopočetné druhy — sýkora modřinka, sýkora babka, káně lesní, střízlik obecný, šoupálek dlouhoprstý aj.

Přírodní rezervaci Bukoveček můžeme shlédnout ve všech ročních proměnách při návštěvě **naučné stezky lesnické**, která vede východní částí Hranické pahorkatiny. Počátek naučné stezky je před lesovou školním polesí ve Valšovicích s procházkou po rovinaté valšovické cestě západním směrem kolem pomníku prvního ředitele české lesnické školy Františka Matějky. Na křižovatce zvané „U laviček“ s možností odpočinku se vydáme opět západním směrem po Helfštýnské cestě asi 600 m, kde se zastavíme u 160leté ztepilé borovice lesní a od ní začne doprava na měkkou lesní cestu, která nás asi po půlkilometrové chůzi po červenobílé značce doveče do státní přírodní rezervace Bukoveček. Hranice rezervace jsou označeny známou ochranářskou tabulkou se značkou, názvem a stručným popisem. Rezervaci postupujeme lesní cestou a upraveným chodníčkem opět po značkách naučné stezky s vyústěním na lokalitě „U studánek“. Vlevo uvidíme siluetu chaty školního polesí, cestou doprava se dostaneme asi po 300 metrech chůze zpět ke křižovatce cesty Helfštýnské a Valšovické k odpočinkovému místu „U laviček“.

Bukový porost SPR Bukoveček je cenným krajinným prvkem Hranické pahorkatiny i celé Moravské brány. Je otevřenou knihou přírody, ve které je možno listovat — poznávat zákony přírody a rozumět jím. A pokud je poznáme, doveďme je i chránit.

Ing. Vojtěch RICHTÁŘ, CSc.

ŽIVOTNÍ JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA V MĚSÍCI SRPNU

75 let: František Ulehla, Hranice, Karda Čapka 1049
Ludmila Ohlídalová, Hranice, Fučíkova 555
Bedřich Indrák, Hranice, Skalní 1453
Karel Látal, Hranice, Struhlovsko 1721
Marie Křistková, Hranice, Čsl. armády 1148

80 let: Antonín Utrata, Hranice, 1. máje 1723
Marie Venclová, Hranice, Leningradská 1131
Emil Březík, Hranice, Vrchlického 1209
Helena Hallová, Drahotuše, Lipnická 9
Anastázie Koukalová, Drahotuše, Hranická 361
Marie Vavříková, Valšovice 25
Adolf Orava, Teplice 62

85 let: František Šatánek, Drahotuše, Novosady 128
Aloisie Dočekalová, Drahotuše, Hranická 96

ŽIVOTNÍ JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA V MĚSÍCI ZÁŘI

75 let: Marie Borková, Hranice, Sov. armády 1341
Milada Dobíšová, Hranice, Čsl. armády 209
Eliška Klívarová, Hranice, Jaselská 1091
Arnošt Halla, Drahotuše, nám. Osvobození 7

80 let: Markéta Jebavá, Hranice, Struhlovsko 1536
Václav Hoštálek, Hranice, Gottwaldovo nám. 6
Božena Hümerová, Velká 110

85 let: Alois Křistek, Hranice, Struhlovsko 1536
Antonie Juřicová, Hranice, Sov. armády 252
Anna Gajdová, Hranice, Poděbradova 1010

90 a více let: Pavel Vychopeň, Hranice, Fierlingerova 1261, 91 let
Anežka Gutrová, Hranice, Sov. armády 440/3, 94 let

Sbor pro občanské záležitosti při radě MěstNV v Hranicích přeje všem jubilantům dobré zdraví a hodně životní pohody do příštích let.

PhDr. Bohumír Indra

DŮM DVOŘÁKOVSKÝ, DŘÍVE CHORYNSKÝ čp. 93 na náměstí

Dvoupatrový řadový městský dům čp. 93 na východní straně Gottwaldova náměstí, dříve velkoměšťanský právovárečný dům šenkovní, v němž je dnes umístěna prodejna jízdních kol a sítích strojů n. p. Domácí potřeby, má pohnutou historii.

Nejstarším známým jeho držitelem byl podle purkrechtních knih městských měšťan Martin Hlávka, jehož vdova Kateřina prodala r. 1573 dům s rolí za 800 zl. Václavu Aujezdeckému, staršímu radnímu města Hranic, který jí současně přenechal menší svůj sousední dům čp. 94 v ceně 700 zl. Aujezdecký, jako osoba právnický vzdělaná, byl radním písářem města od r. 1560 a založil nové tzv. **Třetí knihy městské**, dnes nejstarší dochované gruntovní knihy města se zápisý z městských domů ve městě i na předměstí, knihy smluv svatebních a řadu dalších městských knih, později bohužel, zničených. Po jeho smrti r. 1596 koupila dům spolu se zahradou u pohřbu bratrského, loukou v Oboře a stodolou proti obecnímu mlýnu za 1000 zl. jeho vdova Anna, dcera předního píseckého měšťana Martina Bernarta. Poněvadž zemřela již příštího roku, prodal městský úřad na místě pozůstalých tří sirotků dům **Matouši Horáčkovi**, bohatému kupci vínem, který v letech 1582–1594 jako první purkmistr stál několikrát v čele města. Horáček prodal dům s příslušenstvím (výslovně uvedena také zahrada u bratrského pohřbu, tj. u bratrského hřbitova) r. 1601 za 1400 zl. paní Barboře z Žerotína, pozůstalé vdově po rytíři Janu Pražmovi z Bilkova na Velké Polomě a Lešné. Zemřelý Pražma byl bratrem sester Estery a Maruše Pražmínek, které držely v Hranicích městský dům čp. 3 na Zámeckém náměstí a zemřely r. 1597. Paní Barbora oznámila hned při zápisu domu do městských knih, že v případě smrti odevzdává dům se vším příslušenstvím své dcerě Kateřině Pražmínce mimo všechny pány bratry její, aby si jej po její smrti doplatila. Pro jistotu zapsáno do knih, že paní Barbora i paní Kateřina a každý, kdo bude tento dům užívat, bude vykonávat všechny povinnosti městské podle městského pořádku, odvádět všechny poplatky, berně a všeliké platy jako jiní měšťané. Kateřina Pražmová se provdala za rytíře Ctibora Chorynského z Ledské, držitele lenního biskupského statku Choryně u Valašského Meziříčí. Chorynský platil už r. 1603 na místě své manželky roční splátkové peníze na domě, později střídavě s manželkou. Oba bydleli část roku v Choryni, na podzim a v zimních měsících převážně v domě v Hranicích, který si zařídili jako šlechtické sídlo. Ctibor Chorynský z Ledské ztratil pro účast na stavovském povstání proti císaři Ferdinandovi II. léno Choryně a byl r. 1621 císařskou konfiskační komisi odsouzen ke ztrátě všeho majetku. Na příkaz kardinála Františka z Dietrichstejna, plnomocného císařského komisaře na Moravě byl v srpnu 1621 sepsán a zabaven v domě Chorynského v Hranicích všechno jeho majetku. Pořízený inventář nábytku, šatstva, peřín, kožešin, prádla, šperků a klenotů, zbraní, plátna, vína atd. se dochoval. Je sepsán podle jednotlivých místností v domě, v hořejším předním pokoji, v komoře vedle té světnice, v dolním pokoji, na síni, v komoře vedle síni, v podkroví, ve sklepě pod zemí. Zabavené věci byly odvezeny dvěma fúrami do Olomouce, třetí fúru přepadli a rozehrali povstalí Valaši. Dům v Hranicích nemohl být Chorynskému zabaven, protože patřil jeho ženě Kateřině, která jej zdědila po matce Barboře z Žerotína. Podle zápisů městských knih platila paní Kateřina Chorynská roční splátkové peníze na domě naposled 30. května 1623, kdy zbývalo doplatit z kupní ceny ještě 240 zl. Později již nic neplatila a dům přišel r. 1626 za ležení mansfeldského lidu

ve městě ke způsobení a zůstal pobořený a pustý přes celou třicetiletou válku až do r. 1663. Toho roku hranický vrchnostenský úřad při nové osidlovací akci pustých domů a gruntů ve městě, na předměstí i na vesnicích vyzval syna paní Kateřiny, Absolona Chorynského i na místě sirotků jeho bratra Karla Václava Chorynského, kteří drželi malé statky Zlámaný Újezd a Kelníky na jižní Moravě, aby se jako majitelé ujali pustého domu v Hranicích a znova jej vystavěli. Chorynský však odmítl a nabídl dům odstoupit každému, kdo by dal pustinu vlastním nákladem zbořit, a kdyby se nikdo nenašel, mělo dát město zdi strhnout pro zamezení dalších škod, a najít někoho, kdo by chtěl dům znovu postavit. Poněvadž Chorynský i na místě sirotků zemřelého bratra od domu zcela ustoupil, připadl podle městského privilegia obci, která jej prodala r. 1664 i se zahrádou a loukou v Oboře za 300 zl. mor. kováři Petru Řehořovému. Dům vyžadoval velký náklad na vystavění, proto byla kupci dána podle dekretu knížete Dietrichstejna, majitele hranického panství, 10letá bezplatná lhůta k jeho postavení, po uplynutí lhůty měl splácat kupní sumu po 4 zl. ročně. Řehoř však zemřel už příštího roku, proto byl dům znovu prodán městem za 300 zl. mor. s desetiletou bezplatnou lhůtu od placení všech městských platů a dávku kováři Petru Weiserovi, který si vzal vdovu Řehořovu za ženu. Weiser začal dům stavět, pro nedostatek peněz a všeobecnou bídou za zkázy města po třicetileté válce jej však postavil jen nouzově ze dřeva a r. 1701 jej pustil svému zetě měšťanu Matěji Rekovi i s pozemky za 600 zl. R. 1735 koupil tento šenkovní dům se zahrádou a stodolou, ležící u hřbitova, s rolí a loukou v Oboře Jan Matěj Křenek, mladší purkmistr města. Ten byl v letech 1737–1741 prvním purkmistrem města; později správcem císařského solního skladu v Hranicích, a v letech 1768 až 1771 opět prvním purkmistrem v Hranicích. Křenek vystavěl dům opět rádně jako zděný jindřichopatrový dům se slepým průčelím druhého poschodi. V pamětní knize, kterou sepsal a vložil 28. srpna 1738 jako první purkmistr města do báň radniční věže při její opravě, sám o tom napsal „Anno 1735 kupil jsem dům řečený Chorynský, byl celý dřevěný krom štítu a hlavní zdi. R. 1736 jsem si koupil, r. 1737 vrch i s komorou, ve dvore vylehl a nad ním dvě světnice vystavěl, co mne všechno 600 zl. koštivalo.“ Křenek zemřel v Hranicích r. 1773 ve věku 78 let a byl jako bývalý první purkmistr a vážený měšťan pochován v kryptě nově postaveného farního kostela na náměstí. Velkoměšťanský dům spolu s rolí na Struhlovsku, stodolou a zahradou, ležící pod hřbitovem zdědila jeho dcera Magdalena, provdaná od r. 1749 za kupce Josefa Bergera, která jej připsala r. 1777 manželovi s výminkou, aby po její smrti připadl dětem. Berger, příšlý do Hranic ze Šternberka, zřídil v přízemí domu kupecký krám s kořením. Byl po řadu let druhým a v letech 1780–1784 prvním purkmistrem města.

Po smrti Bergrovy vdovy přišel dům r. 1792 do dražby. Koupil jej v licitaci obchodník a majitel městského domu čp. 96 na rohu náměstí Baltazar Dvořák za 4 500 zl. rýnských, který nabídl nejvyšší sumu. Dvořák pustil však hned koupený dům svému bratrovi, kupci Dominiku Dvořákově, který měl v domě už od r. 1765 v přízemí kupecký krám, který patřil dříve Bergrovi. Dominik Dvořák rozšířil krám na obchod smíšeným zbožím, přijal do kompanie svého syna Antonína a r. 1809 mu dům odstoupil v ceně 10 000 zl. s podmínkou, že 5 000 zl. mu zůstane na domě k dispozici a že bude do konce života bydlet s manželkou v horním poschodi, zůstane mu půlka průdy, jeden sklep a jeden kravín.

Jeho syn Antonín Dvořák, nar. 2. května 1786, obchodník smíšeným zbožím, zůstal dlouho svobodný a jako mladý přítel a obdivovatel J. H. A. Gallase byl jedním z vlastenecky zanícených měšťanů v Hranicích, měl vlastní českou knihovnu, zajímal se o české dějiny a literaturu, zejména však o historii města Hranic, pořídil četné opisy městských pamětiobnosti i starých městských knih, obkreslil různé stavební památky ve městě a okolí, pořizoval zápisý událostí ze současnosti pro sebe i pro Gallase. Zlomky jeho zápisů z první poloviny 19. století, dochované v Gallasevě pozůstatosti, jsem otiskl ve Zpravodaji MHLT 1977

v červnovém a červencovém čísle. V r. 1823 si dal Dvořák opsat písacím soukenického cechu Peregrinem Pešlem do své pamětní knihy pamětní listiny z let 1571 až 1738, jež byly nalezeny v báni radniční věže při její opravě r. 1822. K opisu Křenkovy listiny z r. 1738 o domě, který nyní sám držel, si později připsal: „Tento dům, jak numeraci nastala r. 1771, měl Nro 88, jak v roce 1804 druhá numeraci přišla, dostal Nro 93“. Dvořák sepsal sám zajímavé a cenné pamětní listiny, popisující město Hranice ve dvacátých a třicátých letech 19. stol., které vložil do báni Kostelíčka u Hranic, do báni farního kostela i radnice při jejich opravách. Podle jeho zápisů usadil se první v Hranicích jeho praděd Pavel Dvořák, knihař, po velkém moru r. 1718. Pocházel z Loučan u Konice na Hané, knihařství se vyučil v Olomouci. Také jeho syn Antonín Dvořák byl vyučený knihař a zařídil si též kramářství ve svém domě v Radnické ulici pro blízkost starého kostela. Když potom byl vystavěn nový kostel na náměstí r. 1764, prodal svůj dům a koupil si dům čp. 96 na rohu náměstí a zařídil v něm knihařství a kramářství náboženskými předměty. Dům připadl později jeho synu Baltazaru Dvořákovi.

Dominik Dvořák, který získal r. 1793 dům čp. 93, na domě mnohé stavěl a dal mu v podstatě novou podobu. V r. 1794 sklenul domovní podloubí a postavil klenutý sklep pod prodejním krámem, dříve propadlý, r. 1795 postavil klenutý kravín a nad ním světnici s rovným stropem, postavil klenutou prodejní místnost, r. 1796 stavěl horní byt o třech pokojích i se světlíkem, světnice ty opatřil pak Antonín Dvořák r. 1812 rovným stropem aj. Dům držel se synem Antonínem ještě r. 1824. Po jeho smrti se Antonín Dvořák oženil r. 1831 s Terezíí Večeřovou, dcerou hranického obchodníka a držitele velkoměšanského domu. Z manželství se narodilo několik dětí, které však zemřely většinou v mladistvém věku. V roce 1846 koupil Antonín Dvořák s manželkou také sousední dům čp. 92 za 9200 zl. kovy. měny. Zemřel 66letý 3. srpna 1850, a dům čp. 93 v ceně 4000 zl. kovy. měny připadl nezletilému synovi Gothardu Dvořákovi, nar. r. 1834. Po dosažení jeho zletilosti byl r. 1859 dům soudně odhadnut na 10 100 zl., z nichž polovina patřila sestře Gothardové Ernestině, provdané za hejtmana dělostřelectva Viléma rytíře z Verchin, již byla po smrti Gothardové r. 1868 připsána i jeho polovina. Vdova Dvořáková Terezie zemřela r. 1866 na cholera, rádící ve městě. Po smrti svého manžela majora z Verchin r. 1889 dala jeho vdova Ernestina upravit kamennou rodinnou hrobku s žulovým náhrobkem svému otcu Antonínu Dvořákovi, matce, sourozencům i svému manželovi. Hrobka je dosud dochována na hranickém hřbitově při levé ohradní zdi hřbitova.

Koncem 19. a počátkem 20 století patřil dům čp. 93 Marii Steinbrecherové. V přízemí měl obchod smíšeným zbožím v nájmu kupec František Smékal, který později dům koupil a měl tu obchod smíšeným zbožím a byl majitelem domu až do okupace. V rámci památkářské akce úpravy starých domů pro lepší vzhled náměstí, byly v letošním roce odkryty a otevřeny oba dosud zazděné oblouky bývalého domovního podloubí v přízemí, vedoucí na náměstí. Tím dostal dům a obě obchodní místnosti, umístěné v přízemí, zcela novou podobu.

P r a m e n y :

Purkrechtní knihy města, matriky města, pozůstalost J. H. A. Gallaše, Státní archiv Opava, pracoviště Olomouc.

ZEMŘELÍ OBČANÉ NAŠEHO MĚSTA V MĚSÍCI ČERVENCI 1984

Žofie Czrwonoská	Hranice, Tyršova 600, nar. 23. 2. 1909
Božena Brunková	Hranice, Struhlovsko 1408, nar. 2. 11. 1903
Emilie Klimkovská	Hranice, Zborovská 1309, nar. 27. 4. 1906
Marie Drahotuská	Hranice, Tesaříkova 536, nar. 11. 6. 1899
Emilie Schmidová	Hranice, Galašova 1740, nar. 21. 7. 1911
Ludmila Prokešová	Hranice, Lhotka 11, nar. 1. 10. 1908
Ladislav Mořkovský	Hranice, 14. října 44, nar. 15. 8. 1942
Josef Sehnoutka	Hranice, Komenského 604, nar. 7. 3. 1909
Marie Marečková	Hranice, 1. máje 1621, nar. 5. 6. 1946
Bohuslava Šimová	Hranice, 1. máje 1617, nar. 7. 11. 1916
Žofie Chromá	Hranice, Hromůvka 1518, nar. 31. 12. 1917
Marie Špičková	Hranice, Kramolišova 1141, nar. 23. 12. 1907
Anastázie Červenková	Drahotuše, Lipnická 43, nar. 30. 7. 1892
František Marek	Hranice, Galašova 1745, nar. 12. 2. 1917
Josef Volf	Hranice, Čsl. armády 203, nar. 21. 11. 1940
Emilie Pacáková	Hranice, Velká 23, nar. 13. 7. 1909
Anton Kameňovský	Hranice, U Kostelíčka 540, nar. 24. 1. 1922
Jaroslava Stržínská	Hranice, 1. máje 1280, nar. 31. 7. 1936
Hedvika Indrová	Hranice, Vrchlického 802, nar. 25. 7. 1914

Čest a věčná památka všem zemřelým spoluobčanům.

100 let dráhy Hranice n. Mor.—Valašské Meziříčí—Vsetín

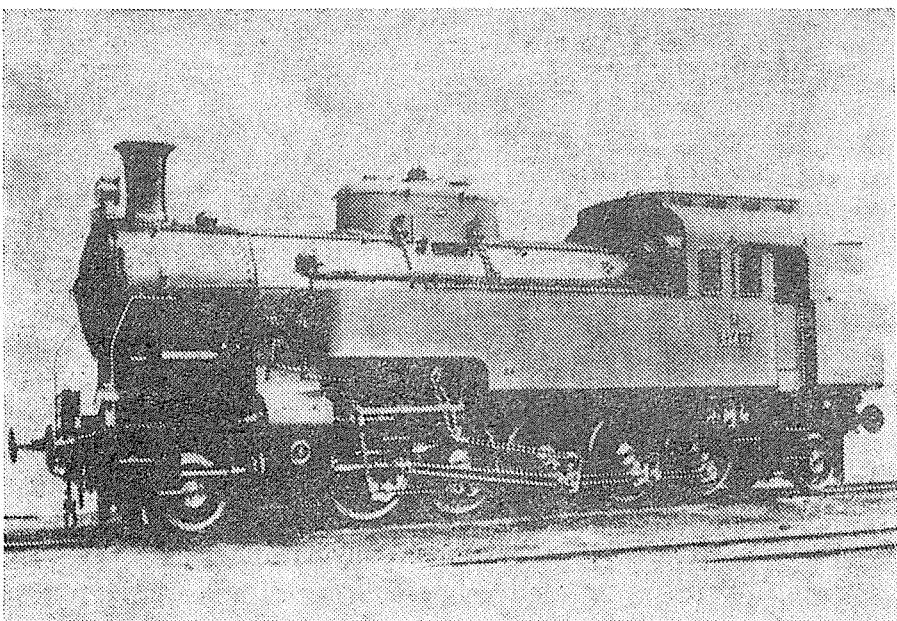
V letošním roce oslavíme 100 let železniční tratě z Hranic n. Mor. do Valašského Meziříčí a Vsetína. Stoletá historie této tratě je velmi pestrá a zajímavá a my ji předkládáme našim čtenářům tak, jak ji zpracoval Miroslav Hercig z ČSD Přerov, provozní oddíl.

„Valašsko pocitovalo nedostatek železničního spojení, a tak již 18. 9. 1863 majitel vsetinského panství Emil Raikem a úředník téhož panství Jan Baptista Even (oba byli Belgičané), podali žádost o udělení koncese na stavbu dráhy z Hranic na Moravě přes Vsetín do Žiliny. Dráha měla navázat na Severní dráhu v Hranicích n. Mor. Traf měla být dokončena v roce 1870. Nedostatek financí a prusko-rakouská válka v roce 1866 však výstavbu znemožnily.

Až 27. července 1882 požádala Rakouská společnost místních dráh se sídlem v Praze o udělení koncese na stavbu dráhy. Koncese měla platnost na 90 let a stavba byla oproštěna od daně na 30 let ode dne zahájení stavby. Koncese určovala začátek dráhy v Polomu, ale stavba byla nakonec zahájena z Hranic na Moravě. Stavba byla ukončena ve stanici Krásno nad Bečvou (dnes Valašské Meziříčí) s odbočkou do skláren a cihelny v Hrachovci. Stavba byla zahájena v roce 1883 firmou Schoön—Wessely.

V Hranicích na Mor. bylo vybudováno malé nádraží (před dnešní staniční budovou) se třemi kolejemi a malou výtopnou. Stanice měla vlastního přednostu až do roku 1888. Na severním zhlaví byla vybudována spojovací kolej ze Severní drahou. Traf byla jednokolejná a její zbytky jsou vidět u závodu Sigma. Při stavbě bylo využito povodí řeky Bečvy. Největší překážkou byly skály mezi Černotínem a Špičkami. Traf byla vybavena telefonem a výhybky byly opatřeny výměnovými známkami. Provoz byl zahájen 1. listopadu 1884.

V následujícím roce se pokračovalo ve výstavbě úseku z Valašského Meziříčí

Lokomotiva řady 542.1, která se používala pro dopravu nákladních vlaků ve 30. letech na trati Hranice—Púchov.

do Vsetína. Ve Valašském Meziříčí bylo postaveno za Bečvou nádraží (dnes budova Tratové distance VM) a Bečva mezi stanicí Krásno nad Bečvou (dnes již zrušeno) byla překlenuta mostem. První nákladní vlak jel do Vsetína již 3. ledna 1885. Slavnostní zahájení provozu mělo být v květnu, ale povodeň na Bečvě u Vsetína poškodila a zatopila trať.

Slavnostní zahájení provozu bylo stanoveno na 1. července 1885. Slavnostní vlak v 8.39 hod. vyjel se zástupci ministerstev a hostí ze stanice Vsetín. V téže době vyjel slavnostní vlak z Hranic na Mor. a křížovaly se ve stanici Krásno nad Bečvou. Na dráze jezdily po zahájení provozu jen smíšené vlaky, tj. jak pro přepravu osob, tak i nákladu. V provozu se používalo malých lokomotiv se dvěma spraženými koly řady 83 (u ČSD řada 200.0).

Jízdné nebylo levné. Jízdenka III. třídy ze Vsetína do Jablunky stála 14 krejcarů, do Valašského Meziříčí 26 krejcarů, do Krásna nad Bečvou 36 krejcarů, do Hranic města 76 krejcarů, do Hranic na Mor. 1 zlatý a do Prahy 4,50 zlatých.

Když Severní dráha dostavěla trať z Hulína do Českého Těšína, odkoupila od Rakouské společnosti místních drah celou dráhu z Hranic do Vsetína ke dni 24. prosince 1887 ve výši 2 580 000 zlatých. Severní dráha byla v roce 1908 zrušena.

V období I. světové války byla osobní doprava silně omezena a doprava byla převážně určena pro vojenské vlaky.

Vznikem Československé republiky v roce 1918 vznikla potřeba zlepšení spojení mezi Moravou a Slovenskem. Proto v roce 1923 až 1928 byla zahájena výstavba jednokolejně tratě ze Vsetína do Horní Lidče a Bylnice. Provoz zde byl zahájen 21. října 1928 k 10. výročí republiky.

Po nástupu fašismu v roce 1933 v Německu bylo tehdejší čs. vládou rozhodnuto, aby trať z Hranic do Horní Lidče a na Slovensko byla zdvoukolejena. Od dubna 1935 se započalo se stavbou druhé kolejové. Na trati dlouhé 62 km pracovalo 5000 dělníků. Nejobtížnější úsek byl Horní Lideč—Púchov, kde u Střelné musel být prokopán tunel o délce 285 metrů. Tunel byl dokončen 28. listopadu 1935. S výstavbou druhé kolejové došlo i k rozšíření kolejového výstavby ve stanicích. Nová dvoukolejná trať byla do Hranic na Mor. zaústěna na severním zhlaví od Polomu. V roce 1939 byla rekonstrukce trati vykonána tak daleko, že až na úsek Hranice—Černotín, byla druhá kolej dokončena. Dnem 17. října 1937 projel celou trať první rychlík č. 7238 se salonním vozem. Zahájení dvoukolejněho provozu provedl ministr železnic R. Bechyně. Celá výstavba, včetně zabezpečovacího zařízení, byla dokončena až za okupace. Největšího zatížení doznala trať v době mobilizace čs. armády v září 1938.

V období okupace byla trať Hranice na Mor.—Púchov důležitým spojem pro zásobování hitlerovských armád na východní frontě proti Sovětskému svazu.

Přes přísné střízení ze strany německých okupantů však docházelo k sabotážim a narušování železniční dopravy. Vznikem Slovenského státu byla Hranice—Horní Lideč stanice pohraniční s pasovou a celní kontrolou.

Domácí odboj proti okupantom byl vystupován zejména na podzim roku 1944, kdy moravskoslovenské pomezí překročila I. čs. partyzánská brigáda Jana Žižky. Jedna z největších sabotáží byla 8. ledna 1945, kdy partyzáni vykolejili vlak č. 6547 u Spiček a 25. 3. 1945 zničení vojenského vlaku u Hustopeč n. Bečv. V dubnu 1945 započala německá armáda ničit železniční zařízení. Dnem 4. dubna 1945 projížděl Valašským Meziříčím poslední vojenský transport. Konečně přišel měsíc květen 1945 a s ním i svoboda pro naše národy. Prvním úkolem bylo co nejrychleji obnovit železniční dopravu. První vlak na Slovensko byl vypraven 8. září 1945.

Od 3. prosince 1945 byl zaveden první celostátní jízdní řád a doprava se počala normalizovat.

V roce 1947 po velkém suchu, kdy byla malá úroda obilí, přišla pomoc ze Sovětského svazu. Přes tu trať bylo přepraveno 243 954 tun obilí ve 14 869 vagónech.

V padesátých letech započala silně narušovaná nákladní doprava, zejména přes Černou nad Tisou do Sovětského svazu a zpět. Pro zvládnutí dopravy bylo zavedeno těžkotonážní hnutí, které vyvrcholilo v roce 1960, kdy byl vypraven na Slovensko nákladní vlak o váze 2875 tun.

První lokomotivy nestačily zvládnout stále se zvyšující nákladní dopravu a proto bylo rozhodnuto provést na celé trati elektrifikaci. První elektrická lokomotiva z Hranic do Valašského Meziříčí přijela 5. května 1960. Úsek na Slovensko byl dokončen 1. listopadu 1960.

Také zabezpečovací zařízení doznalo změny. Ve stanici Lhotka nad Bečvou a Hustopeče nad Bečvou je vybudováno releeové zabezpečovací zařízení. Ve stanici Valašské Meziříčí je releeové zabezpečovací zařízení s číslicovou volbou, první v síti ČSD.

Železnici netvoří jen technika, ale především lidé. Bez desítek železničářů různých profesí by železniční doprava nebyla možná. Proto především jim patří poděkování za 100 let provozu.

Poznámka redakce:

Na trati Hranice na Mor.—Valašské Meziříčí bude v rámci oslav 100. výročí zahájení provozu uspořádána historická jízda. Uskuteční se dne 22. září 1984, odjezd z hlavního nádraží v 08.40 hod. za účasti oficiálních hostů z ÚV KSČ a FMD.

Veřejnost bude o programu oslav ČSD informována na samostatných plakátech a prostřednictvím místního rozhlasu!

Rozlosování krajské soutěže v kopané

podzim 1984

Vojenská tělovýchovná jednota Hranice

19. 8.	VLČNOVICE—VTJ HRANICE	v 16.30 hodin
26. 8.	VTJ HRANICE—LICHNOV	v 16.30 hodin
2. 9.	ODRY—VTJ HRANICE	v 16.00 hodin
9. 9.	VTJ HRANICE—BLUDOVICE	v 16.00 hodin
16. 9.	PETŘVALD—VTJ HRANICE	v 16.00 hodin
23. 9.	VTJ HRANICE—NOVÝ JIČÍN B	v 15.30 hodin
30. 9.	VTJ HRANICE—KOPŘIVNICE	v 15.30 hodin
6. 10.	FRENŠTÁT—VTJ HRANICE	v 15.00 hodin
14. 10.	VTJ HRANICE—OSTRAVICE	v 15.00 hodin
21. 10.	KATEŘINICE—VTJ HRANICE	v 14.30 hodin
28. 10.	VTJ HRANICE—MOŘKOV	v 14.30 hodin
4. 11.	FULNEK—VTJ HRANICE	v 14.00 hodin
11. 11.	VTJ HRANICE—Sigma HRANICE B	v 14.00 hodin

PROGRAMY JKP

Čtvrtek 6. 9. Přednáška k 40. výročí
sál JKP SLOVENSKÉHO NÁRODNÍHO POVSTÁNÍ
18.30 hovoří s. Oldřich KOHOUT, profesor SPŠ Hranice
Přednáška je doplněna výstavou!

Sobota 29. 9. Abonentní koncert KPH
sál LŠU KLAVIDRNÍ RECITÁL JOSEFA HÁLY
19.30 Koncert je zařazen do festivalu z tvorby V. Nováka

Zahájení hudebních kursů — 3. 9. v učebně

Zahájení kursů šití — 17. 9. a 19. 9. v učebně JKP

Zahájení kursů tance a společenského chování — 20. 9. a 21. 9 v sále JKP

Na říjen připravujeme:

Večer s Wabi Daňkem — 16. 10. v sále JKP
JAZZ Q s Janou Koubkovou — 23. 10. v sále JKP

Varietní program BAREVNÝ SVĚT 28. 10. v sokolovně

Vstupenky možno zakoupit v předprodeji v kanceláři JKP, tel. 20 74!

Program hudebního festivalu

NOVÁKOVY TEPLICE NAD BEČVOU

Čtvrtek 27. 9. KOMORNÍ ORCHESTR KONZERVATOŘE OSTRAVA
řím. kat. kostel dirigent prof. Pavel Vítěk
Hranice spoluúčinkuje KUBÍNOVO KVARTETO
19.30 Na programu:
G. F. Händel, A. Corelli, V. Novák, W. A. Mozart

Pátek 28. 9. KONCERTNÍ VEČER SÓLISTŮ OSTRAVSKÉ OPERY
muzeum Hranice Alina Fárná — soprán
19.30 Miloslav Podskalský — bas-baryton
Bohuslava Návratová — alt
Danuše Bilanová — klavírní doprovod
Na programu:
V. Novák, V. Blodek, B. Smetana, A. Dvořák

Sobota 29. 9. KLAVIDRNÍ RECITÁL JOSEFA HÁLY
sál LŠU Hranice Na programu:
19.30 J. S. Bach, J. Mysliveček, J. Suk, V. Novák
(koncert je zařazen v cyklu KPH jako první)

Neděle 30. 9. HOUSLOVÝ RECITÁL
sál LŠU Hranice ZASLOUŽILÉHO UMĚLCE VÁCLAVA SNÍTILA
19.30 klavírní doprovod — Josef Hála
Na programu:
A. Dvořák, V. Novák, I. Krejčí, J. Suk

Pondělí 1. 10. SMÍŠENÝ PĚVECKÝ SBOR ONDRÁŠ, NOVÝ JIČÍN
sál léč. domu dirigent Ervíн Bartek
Bečva Na programu:
Teplice n. Beč. 19.30 B. M. Černohorský, J. Suk, J. B. Foerster, A. Dvořák, B. Martinů, J. Šoupal, B. Smetana, V. Novák, L. Janáček, V. Blodek, V. Dobřáš, O. Zich, J. Kříčka
Koncert se uskuteční pod záštitou MěstNV v Kelči.

Úterý 2. 10. KUBÍNOVO KVARTETO
sál LŠU Hranice s RENÉ ADÁMKEM — klavír
19.30 Na programu:
J. Haydn, L. Janáček, V. Novák

Středa 3. 10.
řím. kat. kostel
19.30

VYSOKOŠKOLSKÝ PĚVECKÝ SBOR
PEDAGOGICKÉ FAKULTY OSTRAVÁ
dirigent — Doc. Lumír Pivovarský

Na programu:
J. Kampanus Vodňanský, A. V. Michna z Otradovic, D. S. Bortňáskij, T. Morely, J. Arcadelt, C. Monteverdi, A. Dvořák, A. Zemanovský, V. Novák, K. Nysted, F. Poulenec, Z. Lukáš, B. Martinů, G. V. Svidrilov, Z. Kodály, J. Falik

Permanentní vstupenky v hodnotě 100 Kčs zdarma pro lázeňské hosty a členy spolupořádajících organizací

vstupné na jednotlivé koncerty 15 Kčs

studenti a vojsko zákl. služby 5 Kčs

školní mládež v doprovodu rodičů zdarma

Předprodej vstupenek od 20. září 1984 v JKP, denně od 14.00 do 18.00!

AKCE HUDEBNÍ MLÁDEŽE PŘI MĚSTV SSM HRANICE

Pátek 7. 9.
sokolovna
19.00

Koncert u příležitosti zahájení školního roku
MUŽSKÝ PĚVECKÝ SBOR BRADLAN
z Myjavы
Sbormistrině: Blanka PLHALOVÁ, absolventka JAMU

Středa 19. 9.
sokolovna
19.00

DECHOVKA JAK JI NEZNÁTE
Koncertní vystoupení dechového orchestru JKP Hranice je určeno středoškolské mládeži,
dirigent Josef SLIMÁČEK

Pondělí 15. 10.
sál LŠU Hranice
19.00

DIALOG S HOUSLEMI
Účinkuje Vladimír BUKAČ
Akce je určena středoškolské mládeži

Pátek 30. 11.
sokolovna
19.30

SPOLEČENSKÝ VEČER
s národopisným souborem KYJOVČAN
První folklortéka v Hranicích je věnována široké veřejnosti

Čtvrtek 13. 12.
sál LŠU
19.00

DIALOG S FLÉTNOU
Účinkuje Jana POLEDNOVÁ
Akce je určena středoškolské mládeži

PROGRAMY KIN

4.—6. 9. **ČAS NEZRÁLÝCH JAHOD**
Jugoslávský film. O prvních studentských láskách a prvních zklemáních. MP

7.—10. 9. **OČI PRO PLÁČ**
Český film. Prodám vilu zn. „Nejvyšší nabídce“, aneb budte šťastni, učiníte-li šťastnou mě. MP, nevhodné do 12 let.

11.—13. 9. **MEFISTO**
Maďarský film. Příběh herce, který zabloudil nejen ve světě, ale i ve svém svědomí. MN

14.—17. 9. **ZAJATEC JAPONSKÝCH OSTROVŮ**
Film USA. Dobrodružný příběh trosečníka z holandské obchodní lodi. MN
Dvojprogram — začátky v 17.30 hodin.

18.—20. 9. **PŘIPOUTEJTE SE, PROSÍM**
Film USA. Komedie o nevyhnutelné letecké katastrofě, k níž nakonec nedošlo. MP, nevhodný pro děti do 12 let.

21.—24. 9. **TŘI NEODESLANÉ DOPISY**
Japonský film. Dramatické naplnění předvídaného zločinu. MP

25. a 26. 9. **PANE, VY JSTE VDOVA**
Česká filmová komedie s řadou známých filmových hvězd. MN

27. 9. **JAROSLAV MOUDRÝ**
Jen pro členy KPSF.
Sovětský film. Historický obraz největšího rozmachu Kyjevské Rusi.
Průkazky jsou v předprodeji v pokladně kina Svět.

28. 9.—1. 10. **NEVHODNÁ INFORMACE**
Kanadský film. Komedie o tom, jak počítáč zavinil rodinné trampoty. MP, nevhodné pro děti do 12 let.

Začátky představení jsou v 18.00 hodin. Od pondělí 1. října hrajeme v 17.00 a v 19.30 hodin.

LETNÍ KINO

- 4.-6. 9. RADIKÁLNÍ ŘEZ
Český kriminální film podle stejnojmenného románu J. Klímy.
MN
- 7.-10. 9. PROMIŇ, ŽE JE TO MÁLO
italský film. Dva úsměvné příběhy z manželského zákulisí. MN
- 11.-13. 9. PĀD ITÁLIE
Jugoslávský film. Dramatický osud rybářského městečka, okupovaného italskou fašistickou armádou. MN do 18 let.
- 14.-17. 9. JEN ŽĀDNOU PANIKU
Maďarský film. Dobrodružná honba za zlatým pokladem na dně Balatonu. MP
- 18.-20. 9. KAGEMUŠA
Japonský film. Historické drama o bojích japonských šlechtických rodů. MN
- 21.-24. 9. LAGUNA SMARAGDŮ
Brazilský film. Dobrodružná cesta za bohatstvím, ukrytým v náru brazilských pralesů. MP
- 25.-27. 9. EXCALIBUR
Film USA. Mytologická pověst o nadpřirozené síle čarodivného meče krále Artuše. MN
- 28.-30. 9. SLunce, SENO, JAHODY
Český film. Bláznivá letní komedie. MP

Začátky představení po setmění asi ve 20.00 hodin.

Představení pro děti — každou sobotu ve 16.00 hodin

1. 9. SNĚHOVÁ VLOČKA
Sovětský film. Pohádka o sněgové vídle, která svou láskou dovedla navždy získat lidská srdce.
8. 9. POHÁDKA O POPELCE
Barevné sovětské pásмо.

15. 9. KLAUN FERDINAND A RAKETA
Legrace pro živáčky od pěti do sta let. Český film.
22. 9. K NOZE, MUCHTARE
Sovětský film. O věrném příteli a odvážném pomocníkovi.
29. 9. ZLATÁ HOREČKA NA KLONDIKU
Film USA. Dobrodružná cesta Jacka Londona za zlatem.
- Představení pro mládež — každou neděli v 15.30 hodin**
2. 9. KDYBY TISÍC KLARINETŮ
Český hudební film.
9. 9. DIVOKÉ KOČKY
Americký film. Westernový příběh o dvou odvážných dívkách a bandě pistolníků.
16. 9. JAK UTOPIT DOKTORA MRĀČKA
aneb konec vodníků v Čechách
Český film o mladém právnikovi, který se z lásky dostal do vodnického hrnečku.
23. 9. NOC NA KARLŠTEJNĚ
Český filmový muzikál.
30. 9. POKLAD
Rumunský film. Nebezpečná cesta ochránců vzácného odkazu dáckého krále.

Představení pro školní družiny — úterý, středa ve 13.30 hodin

4. a 5. 9. ZLATÝ KLÍČEK — sovětská pochádka
11. a 12. 9. A ZNOVU — JEN POČKEJ ZAJÍCI — Sovětské pásmo
18. a 19. 9. SMRT KMOTŘÍČEK — Pohádka NDR na motivy bratří Grimmů
25. a 26. 9. PLANETA POKLADŮ — Bulharský kreslený film
- Změna programu vyhrazena

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic n. B. vydává Jednotný klub pracujících
v Hranicích — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod 11

Cena 2,- Kčs